

Motion till riksdagen 2024/25:3101

av **Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)**

Förändringar av läroplanen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga en strykning av att skolan har ett ansvar för att motverka traditionella könsmönster och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att utreda behovet av en uppdatering av läroplanerna med tydliga texter om hedersrelaterat våld och förtryck och tillkännager detta för regeringen.

Könsmönster i läroplanen

Utbildning, då inte minst genom grundskolan, är en mycket viktig del av livet och det är här barn och ungdomar formas för framtiden. Utbildningen ska erbjuda elever en möjlighet att inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja en positiv utveckling genom lärande samt möjliggöra för enskilda att självmant kunna lära sig mer under livets gång. Utbildningen ska dessutom förmedla och förankra respekt för universella mänskliga rättigheter samt grundläggande demokratiska värderingar. Sist men inte minst ska skolan främja respekt för våra medmänniskors egenvärde och miljön. Allt detta är viktiga grundpelare i läroplanen, som för de allra flesta ses som självklarheter. Det är viktigt att den svenska skolan fokuserar på sina primära uppgifter, varför läroplanen behöver vara tydlig och lättförståelig.

I läroplanen står det i dag att skolan har ett ansvar för att motverka traditionella könsmönster. Vad som är traditionella könsmönster är däremot inte vidare preciserat i läroplanen eller vad detta arbete ska leda till. Självklart ska all form av könsdiskriminering motarbetas, och varje individ ska ha rätt att själv få forma sin identitet. Såväl flickor som pojkar ska behandlas lika, vilket också med rätta framgår av andra delar av läroplanen. Vi vet dock att det finns medfödda skillnader mellan könen. Med nämnda stycke i läroplanen innebär det i praktiken att skolan aktivt ska motarbeta elevers egen vilja till en specifik identitet, om den faller inom ramen för vad som kallas för ett traditionellt könsmönster. Detta är inte rimligt och går emot den grundläggande

principen att samtliga elever ska få välja sin egen könsidentitet. Regeringen bör därför se till att stycket i läroplanen om att skolan har ett ansvar att motverka traditionella könsmönster i läroplanen stryks.

Hedersrelaterat våld och förtryck

Under mandatperioden 2018–2022 fick Skolverket på regeringens uppdrag föreslå förtydliganden i läroplanerna för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen för att bättre stödja skolformernas utbildning och undervisning inom kunskapsområdet sex och samlevnad. I uppdraget har Skolverket särskilt beaktat att frågor om hedersrelaterat våld och förtryck, samtycke och pornografi omfattas av sex- och samlevnadsundervisningen.

Arbetet med att motverka hedersrelaterat våld och förtryck måste ske systematiskt och det ska vara en tydlig del av skolans jämställdhetsuppdrag. Av den anledningen måste läroplanerna vara tydliga rörande frågan om hedersnormer och värderingar. Skolinspektionen har tidigare granskat undervisningen i sex och samlevnad och kunde därefter komma fram till att många lärare känt sig osäkra på hur de ska hantera frågor som rör heder i sex- och samlevnadsundervisningen, varför vikten av tydliga läroplaner rörande just detta inte nog kan betonas.

Den här typen av förtryck handlar i grund och botten om att enskilda individers rättigheter och intressen anses vara underordnade familjens, varför det legitimeras. Skolan ska vara vägledande och det ska vara en frizon för elever att kunna ifrågasätta värderingar som kan skada ett självständigt liv utan förtryck och diskriminering. I takt med att hedersrelaterat våld och förtryck tyvärr har blivit allt vanligare i Sverige måste samhället hinna med att ta tag i detta.

Att det inte är tydligare med hedersproblematiken i läroplanerna idag kan inte klassas som något annat än ett svek mot alla de tiotusentals elever vilkas liv omgärdas av hedersnormer och som idag tvingas anpassa sin livssituation för att klara av sin vardag. Läroplanerna måste därför uppdateras med tydliga texter om hedersrelaterat våld och förtryck.

Markus Wiechel (SD)

Alexander Christiansson (SD)